यथाविधि S'aṅkhaSm. 14. 11; **1 C iii** (during expiatory rites) अग्निकार्यं तत्कृताकृतम् PārāSū. 55. 1; अघोरेण च मन्त्रेण प्रायश्चित्तं विधीयते … अग्निकार्यं क्रमेण तु LiṅgaP. ii. 21. 55; **1 C iv** (in connection with a *vrata* or vow) अग्निकार्यं तु कुर्वीत…वर्षमेकं व्रतं चरेत् VarāP. 61. 5; अग्निकार्यमधःशय्यां नक्तभोजी समाचरेत् BhaviP. 247B. 11 (i. 164. 83); अग्निकार्यमत्र महाव्याहृतिमन्त्रैराज्यहोमः CaturCin. ii(1). 333. 14; **1 D** fire-rite or fire-worship associated with the temple rituals एवं कृते शुभे कुण्डे अग्निकार्यं समाचरेत् JayāS. 15. 37 = PāraS. 7. 14; अग्निकार्ये महोत्सवे । सर्वं ममैतच्चरितमुच्चार्यम् MārkP. 92. 9; एता मुद्रा मानसेज्योपहारे सांनिध्यार्थं वाङ्मनोभ्यां विधेयाः । … अग्निकार्ये च सद्भिः MṛgendraT. ii. 5. 18; ii. 6. 1; अग्निकार्यमारभ्य संस्कृत्य विधिवद्धविः । … स्नानं देवस्य कारयेत् ParaS. 4. 46; 5. 61; 9. 34; अग्निकार्यम् … दीक्षायां स्थापने चापि नित्यनैमित्तिके तथा ParaS. 20. 2; अग्निकार्यमिदं विद्वान् ब्राह्मणः कर्तुमर्हति । क्षत्रियो वा…वैश्यो वापि ParaS. 20. 56; 20. 57; एतदेवाग्निकार्यं सर्ववासनाबीजानाम् … परभैरवमहामहसि…हवनात् ParāTri.(comm.) 267. 12; अग्निकार्यमन्तरा सर्वं मन्त्रवर्जं तस्यै दद्यादित्येके PārāSū. 57. 15; कृत्वाग्निकार्यं विधिवत्कृत्वा ब्राह्मणभोजनम् BhaviP. 101A. 8 (i. 55. 34); तिलाः पवित्रं तैलं वा … । अग्निकार्ये च दीपे च BrahmP. 29. 37; अग्निकार्यं नमस्कारो जपपूजासमर्पणम् ।…इति षोडशधोद्दिष्टा ह्युपचारास्समासतः ĪśānS'iPa. i. 8. 6; अग्निकार्ये च्युते सति । अनावृष्टिभयं राष्ट्रे ĪśānS'iPa. ii. 63. 5; TantrSa. 1. 95; **2** recitation connected with the fire-rite तत्र संध्याग्निकार्यादि पठित्वा द्वारि भूपतेः KathāSaSāg. iii. 6. 40; **3 i** function of fire-god अयमिह वायुर्देवताकार्ये श्रूयते । स देवताकार्ये श्रूयमाणोऽग्निकार्यमपि करोति देवताप्रत्ययम् S'ābaBh. 1939. 4 (*on* x. 4. 42); **3 ii** function of fire, burning दृश्यते चाग्निसंयोगेनायसोऽग्निकार्यमिति Bhāsk. i. 109. 15 (*on* i. 2. 8); **4** cauterization यन्त्रं शस्त्राग्निकार्यं च HārīS. iii. 11. 99.

अग्निकार्यकरण (agnikārya-karaṇa) *n.* the act of offering oblation (by *Brahmacārin*) अग्निकार्यकरणेऽलौकिकं हेतुमकरणे च प्रत्यवायं दर्शयति VīraMi.(Saṁskāra.) 449. 17.

अग्निकार्यकृत् (agnikārya-kṛt) *adj.* offering oblations in the fire वालखिल्यः – अग्निकार्यकृदात्मज्ञ ऊर्जान्ते संचितं त्यजन् BṛParāSm. 12. 163.

अग्निकार्यक्रम (agnikārya-krama) *m.* sequence of rites with regard to the fire-worship (i. e. from the beginning to the end of worship) अग्निकार्यक्रमः अग्निमुखादिपूर्णाहुत्यन्तः CaturCin. i. 796. 1.

अग्निकार्यचिकीर्षा (agnikārya-cikīrṣā) *f.* desire of worshipping the fire उत्तितीर्षुर्जलाद्राजन्नग्निकार्यचिकीर्षया । अपकृष्टो महाबाहुर्नागराजस्य कन्यया MahāBhā. i. 206. 12.

अग्निकार्यता (agnikārya-tā) *f.* nature of being produced from fire न हि परेण गृहीतमग्निं परो धूमकारणतया गृह्णाति सोऽपि वा धूममग्निकार्यतया Bhāsk. i. 361. 10 (*on* i. 7. 4)

अग्निकार्यत्याग (agnikārya-tyāga) *m.* non-observance of the worship of fire तुशब्देनाव्यग्र एव भैक्षाग्निकार्यत्यागव्यवस्था VīraMi. 1025. 14 (*on* 3. 281)

अग्निकार्यत्व (agnikārya-tva) *n.* nature of being produced from fire यो हि पर्वतधर्मतयाग्निकार्यत्वेन च विकल्पास्पदं न भवति तस्य कथं लिङ्गत्वमित्यर्थः TātpaṬ.(U.) 344. 10 (*on* 9. 163)

अग्निकार्यधूम (agnikārya-dhūma) *m.* smoke arising from the (sacrificial) fire अग्निकार्यधूमेनैव मलिनीभवति हृदयम् Kād. 106. 13.

अग्निकार्यपर (agnikārya-para) *adj.* devoted to the worship of fire, regularly offering oblations to fire अग्निकार्यपरो नित्यं नित्यं कल्यप्रबोधनः । अग्निष्टोमस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति मानवः MahāBhā. xiii. 531*(1)

अग्निकार्यपरित्यक्त (agnikārya-parityakta) *adj.* who has abandoned the worship of fire अग्निकार्यपरित्यक्तः पतितः प्रोच्यते बुधैः BṛNāraP. 23. 28.

अग्निकार्यपरित्यागिन् (agnikārya-parityāgin) *adj.* (a Brahmacārin) who abandons offering oblations in fire अग्निकार्यपरित्यागी पतितः सर्वकर्मसु SaurP. 17. 10.

अग्निकार्यप्रवृत्त (agnikārya-pravṛtta) *adj.* engaged in offering oblation in the sacrificial fire अग्निकार्यप्रवृत्तानां सर्वेषां विधिवन्नृप । केनापि हेतुना वह्निर्दृश्यते न ज्वलत्युत SkandP. v(3). 33. 21.

अग्निकार्यप्रसिद्ध्यर्थम् (agnikāryaprasiddhy-artham) *adv.* for the accomplishment of fire-worship अग्निकार्यप्रसिद्ध्यर्थमग्निकुण्डं समाश्रयेत् ParaS. 8. 26.

अग्निकार्यबलि (agnikārya-bali) *m.* the *bali* offering pertaining to fire-worship तत्समीपे अग्निकार्यबलिं निक्षिप्य ĪśānS'iPa. ii. 21. 95(4)

अग्निकार्यभूत (agnikārya-bhūta) *adj.* [*f.* –ā] which has become the effect of fire अग्निकार्यभूतायां प्रभायां प्रकाशशक्तेरेवानुगमात् VivaPraSaṁ. 276. 16.

अग्निकार्यलोप (agnikārya-lopa) *m.* neglect in performing fire-worship सन्ध्यालोपेऽग्निकार्यलोपे…प्रायश्चित्तम् BaudhGS. iv. 11. 1; ĀgniveGS. ii. 7 (110. 12)

अग्निकार्यविधान (agnikārya-vidhāna) *n.* procedure of fire-worship (कुमारा भोजकात्मजाः) अधीयते … अग्निकार्यविधानं च BhaviP. 117A. 13 (i. 66. 17)

अग्निकार्यविधि (agnikārya-vidhi) *m.* procedure of fire-worship अग्निकार्यविधिं ब्रूहि…पुरुषोत्तम ParaS. 20. 1.

अग्निकार्यविहीनक (agnikāryavihīna-ka) *adj.* who has given up fire-worship (मण्डलम्) लिखित्वा नार्चयेद्यस्तु अग्निकार्यविहीनकः BhaviP. 347B. 25 (ii(2). 1. 21)

अग्निकार्यसमन्वित (agnikārya-samanvita) *adj.* accompanied by fire-worship कुर्वीत सकलं मन्त्रैरग्निकार्यसमन्वितम् ParaS. 22. 61.

अग्निकार्यसंपत्ति (agnikārya-sampatti) *f.* accomplishment of fire-worship यद्यग्निकार्यसंपत्तिः बलेः पूर्वम्…हुत्वा ParaśuKS. 2. 10 (83. 13)

अग्निकार्यस्मरण (agnikārya-smaraṇa) *n.* Smṛti-injunction for fire-worship संध्ययोरग्निकर्म च इति प्रागुदयादग्निकार्यस्मरणादविरोधः SmṛtiCan. ii. 398. 15.

अग्निकार्याकरण (agnikāryākaraṇa) *n.* non-performance of worship of fire अग्निकार्याकरणे प्रायश्चित्तमुक्तम् BālamBha. i. 145. 19 (*on* 1. 25); अग्निकार्याकरणे दृष्टदोषमप्याह हारीतः SmṛtiCan. i. 87. 14.

अग्निकार्यादिरत (agnikāryādi-rata) *adj.* engaged in acts like fire-worship दृष्ट्वा महीपालम् … । जपाग्निकार्यादिरतं वृत्तान्तं परिपृच्छ्य च KathāSaSāg. ix. 6. 43.

अग्निकार्याद्यकरण (agnikāryādy-akaraṇa) *n.* non-performance of acts like fire-worship अग्निकार्याद्यकरणात्संन्यासिनः प्रत्यवायः GītāBh.(S'aṅ.) 78. 16 (*on* 3. 1); ManvaMu. 346. 6 (*on* 8. 317)

अग्निकार्यापेक्षा (agnikāryāpekṣā) *f.* reference to fire-worship न चैतदग्निकार्यापेक्षया सर्वार्थत्वम् TantrVā. 1152. 3 (*on* iii. 7. 39)

अग्निकार्यार्थम् (agnikāryārtham) *adv.* for the sake of fire-worship पोषणार्थं च दाराणामग्निकार्यार्थमेव च । गावश्च कर्षणं च…विधीयते MahāBhā. xiii. App. 1. 15 (644); अथाग्निकार्यार्थमग्निशरणे…प्राप्य ĪśānS'iPa. i. 21. 52; देवतागुरुपूजार्थं चाग्निकार्यार्थमेव च MānaSā. 7. 27.

अग्निकार्यार्थमण्डप (agnikāryārtha-maṇḍapa) *m. n.* a pavilion for fire-worship क्षौरार्थं मण्डपं चैव चाग्निकार्यार्थमण्डपम् (कल्पेत) MānaSā. 34. 21.

अग्निकार्यावसान (agnikāryāvasāna) *n.* conclusion of fire-worship अग्निकार्यावसाने तु विधिवद्बिम्बमाश्रयेत् MānaSā. 70. 31.

अग्निकार्यावसानक (agnikāryāvasāna-ka) *adj.* which concludes with oblation in fire अङ्गमभ्यन्तरं यागमग्निकार्यावसानकम् । विधाय S'ivaP. vii. 23. 2 (571B. 16)

अग्निकार्याश्रमकर्मन् (agnikāryāśramakarman) *n.* fire-worship and duties of the stage of life न ज्ञानस्याग्निकार्याश्रमकर्मापेक्षा PrakaVi. 963. 20.

अग्निकार्योक्तविधि (agnikāryokta-vidhi) *m.* procedure prescribed for fire-worship अग्निकार्योक्तविधिना तर्पणे विहिते सति । मन्त्राणां मन्त्रसंपातः कार्यः MṛgendraT. ii. 7. 43.

अग्निकार्योत्तर (agnikāryottara) *adj.* subsequent to fire-worship अग्निकार्योत्तरं तदिति श्रमनिवृत्त्यर्थत्वात् BālamBha. i. 103. 13 (*on* 1. 24)

अग्निकार्योपयोग्य (agnikāryopayogya) *adj.* useful for fire-worship अग्निकार्योपयोग्यानि स्रुवादीनि (आहरेत) PauṣkS. 40. 29.

अग्निकाल (agni-kāla) *m.* **A** time for (daily offerings in) the fire स्वानि स्वानि भूषणानि पुनरग्निकाले शालाग्नौ निष्टपेयुः MānS'S. 183. 4; VārāGS. 14. 4; **B** time for (the setting up of) the sacred fires दाराग्निकालसोमपूर्वत्वापेक्षयेति S'ābaBh. 1506. 12 (*on* vi. 7. 39); *adj.* relating to the time for offering oblation in fire यावत्यो ह्यग्निकालं पौर्णमास्यमावास्यादिकं नातिक्रामन्ति तावत्यः करिष्यन्ते TantrVā. 1088. 18 (*on* iii. 6. 16)

अग्निकाश्यपीय (agnikāśyap-īya) *m.* name of a book dealing with Agni and Kāśyapa द्वन्द्वात् । अग्निकाश्यपीयः (अग्निश्च काश्यपश्च अग्निकाश्यपौ तौ अधिकृत्य कृतो ग्रन्थः) KāśiVṛ. *on* P. iv. 3. 88.

अग्निकाष्ठ (agnikāṣṭha) *n.* *Agallochum,* RājNi. 421. 17.

अग्निकाष्ठनिचय (agnikāṣṭha-nicaya) *m.* a heap of fire-wood आनीयतामग्निकाष्ठनिचयः येनेमां मठिकामादीपयामि Pañcā. 104. 13.

अग्निकाष्ठवत् (agnikāṣṭha-vat) *adv.* just like fire and fire-wood यज्जातीयो यतः सिद्धः [सोऽविशिष्टोऽग्निका]ष्ठवत् PramāVār. 1. 245.